

BEMUTATJUK FARKAS GYULÁT

Kassáról Budakeszire

Farkas Gyula Budakeszi, sőt: járás szerinte ismert közéleti férfiú, ezúttal azonban élete kevésbé közismert oldaláról szerettem volna bemutatni. Az írás felemásra sikeredett: sok kérdés maradt bennem, és éreztem, sok mondanivalója lenne még neki is. Így csak azt mondhatom, legyen ez egy hosszabb írás első része.

– Nagypám erdész volt az Eperjes-To-kaji heglánc vidékén, az ő területe Hegyaljára esett. Hidasnémetiben épített házat 1903-ban. Hamar meghalt, így apám, ha tanulni szeretett volna, márpedig szeretett volna, a dzsentrí családok előtti alternatívából választhatott: vagy papnak, vagy katonának áll.

– Fogadjunk, hogy az utóbbit választotta?

– Honnan tudja?

– Egyrészt onnan, hogy régebben már mesélt róla, meg ha pap lesz, most aligha beszélgethetnék itt önnel, hiszen a család katolikus, ugyebár.

– Valóban. Szóval katonatiszt lett, és a második világháborúban ő volt Kassa utolsó katonai parancsnoka. Háromszázhatvanöt emberével...

– Ezt ilyen pontosan tudja?

– Számon tartom és tisztellem az őseit, és a cselekedeteiket. Szóval embereivel átállt a szlovákiai partizánokhoz, s hálából a háború után, amikor a Vörös Hadsereg elfoglalta a Felvidéket, haza is engedték volna, de ő inkább az embereivel tartott; önként ment orosz hadifogságba. Szerencsére 1946-ban hazajött, de akkor meg már folyt a felvidéki magyarság kitelepítése, így kerültünk mi is Budakeszire 1947-ben. Hamar megtaláltuk a hangot az itteniekkel, a még megmaradt svábsággal. Ebben az volt segítségünkre, hogy anyám sváb lány volt. Az addigra már ide települt székelyek pedig a közös sorsot látták meg a miénkben, a felvidéki magyarokéban. Szóval magyarnak vallom magam, de számon tartom anyám német őseit is, és a szülőföldemnek tartom a Felvidéket. Lehet, kicsit bonyolult.

– Miként a történelem ezen a tájon, de ezt hívják többes identitásnak, szerintem intelligens embernek ez nem okoz problémát, csak gazdagítja.

– Elsősorban magyarnak vallom magam, ezt ugyanis elég korán belém verték.

– Az apai bazafias nevelés?

– Ugyan. Első osztályos kisdíák voltam, még Kassán, amikor egy napon jöttünk ki az iskolakapun; addigra Kassa újra Csehszlovákia volt. A társaimmal magya-

rul beszélünk, hogyan is beszélünk volna másképp, amikor odajött hozzánk egy milicista, és egy hatalmas pofont lekevert. Ezt a pofont azóta sem sikerült elfelejteni, ha addig nem tudtam volna, hogy magyar vagyok, onnantól kezdve kétségem nem fért hozzá. Ez aztán végigkísérte az életemet. Máskor is érték sérelmek a magyarságot. Például akkor, amikor rendszeresen hazajártunk az őseink sírjához az elmúlt rendszerben is. Az autóban mindig két koszorút vittünk, az egyiket a családi sírra, a másikat, nemzeti színű szalagost pedig Rákóczi fejedelem síremlékére. A háttáron nemegyszer fölnyitatták a kocsi csomagtartóját, és a nemzeti szín szalagos koszorút a kukába dobták a szlovák vámósok. Az sem esett jól, amikor II. János Pál pápa ott, a Rákóczi síremlék fölött három magyar vértanút szlovák szentként szentelt föl. Túl azon, hogy egyikük horvát, a másik lengyel, a harmadik magyar volt nemzetiségére nézvést, de mindegyikben hungarus tudat munkált. Úgy voltam vele, jó, jó, itt egy fiatal nemzet, a szlovák, kell nekik is nemzeti szent, ráadásul a pápa is lengyel, szláv testvér, de legalább azt az egyet hagyta volna meg magyar szentnek... No, azóta én a dómba be nem mentem. Pedig gyerekkoromban ott ministráltam. Sőt; minthogy a laktanya ott volt mintegy száz méterre, vasárnap délelőttönként, amikor apám a századát vezette a nagymisére, azon a száz méteren én mehettem elől, én vezethettem a századot, kivont karddal. Fénykép is van róla. Szóval túl sok erős emlék fűz ahhoz a helyhez, például az is, amikor a németek bejöttek, és a főutcán napokig lengedeztek a fölakasztott zsidók, kommunista ellenállók hullái. Ezt is gyerekként éltem át. Így formálódott bennem az igazságérzet, ami egyébként családi vonás, apám szenvedett is tőle eleget. Például 1950-ben börtönbe zárták.

– Gondolom, az már ideát, Magyarországon történt.

– Igen. Egyébként őt átvette a néphadsereg, tisztként folytatta, de az új rendszer hazugságaival, igazságtalanságaival nehezen tudott kibékülni, meg is kapta érte a

jutalmát. 1956-ban már kint volt, de anynyira megtört a börtönben, hogy már se kedve, se ereje nem volt lázadni. Engem is lebeszél róla, így semmilyen hősi cselekedetéről nem tudok beszámolni 56-ból, pedig végig itt voltam, mindennek a tanúja voltam.

– A Sziklai-ügynek is?

– Arról is sokat tudok, a volt feleségem által, aki újságíró volt, közre is adtam. 2006-ban az ön lapja az ötvenedik évforduló alkalmából újra is közölte a cikksorozatot, ami annak idején a Pesti Hírlapban jelent meg a rendszerváltás után.

– Hogy alakult az élete a forradalom után?

– Én Kandót végeztem, rádió-tévészelő technikus lettem. Azért is tanultam ezt a szakmát, mert úgy éreztem, hogy ezzel egyszerre szolgálhatom a magam, a családom és a közösség javát, méghozzá úgy, hogy önálló, független ember lehetek. Kiváltottam tehát az iparendélyemet. Akkoriban még nagy volt a szegénység, emlékszem, nemegyszer hívtak a közeli falvakba, Budajenőre, Pátyra, vakolatlan házakban élt a család a sok gyerekkel, az egyetlen bútoruk a rádió volt vagy a tévé.

Polgármester már nem akarok lenni, de érzek még magamban erőt, hogy a közéletben részt vegyek

Mondta a házigazda, ott a pénz a készülék alatt, ha annyiból meg tudom javítani, jó, ha nem, a különbözetet beküldi a gyerekek. Nem volt szívem elfogadni, mondtam, vegyen rajta inkább cipőt annak a gyerekeknek. Szóval így kezdtem én az iparos létet Budakeszin.

– Úgy tudom, a helyi iparosok, ma inkább úgy mondanánk: vállalkozók körében igen hamar tekintélyt szerzett magának.

Folytatás a 6. oldalon!

Folytatás az 5. oldalról

– Annak idején itt, Budakeszin volt a járási iparosegylet, a KISOSZ irodája, *Németh Pista* bácsi vezetésével. Én is beléptem persze, és nem telt bele több mint fél év, elnökükké választottak. Igen nagy megtiszteltetésnek éreztem ezt akkor, 26-27 évesen, s ma is hálával gondolok akkori társaimra. Az egy nagyon jó csapat volt: ami a hatvanas évektől épült Budakeszin, abban mind benne voltak a helyi kisiparosok, munkával, áldozatvállalással. Legyen szó az orvosi rendelőről, ami legalább fele részben az iparosok áldozatvállalásából készült, a művelődési ház. Szóval én a közéleti szerepemet ott tanultam ki, s kama-toztattam a sportegyesületben, majd később is. Ami aztán a nyolcvanas években érte el tetőpontját. Engem sokan úgy emlegetnek, mint Budakeszi utolsó tanácselnököt, de úgy érzem, minden okom megvan a büszkeségre, ha azokat az időket veszem. Sokan azt mondják, a rendszerváltozás Budakeszin igazából akkor kezdődött, amikor engem választottak tanácselnöknek. Ugyanis nagyon nagy támogatott-

ságom volt addigra, az akkori tanácsstagok közül a többség engem akart, csak hogy a pártnak nem én voltam a jelöltje. Nyolc hónapig ment a huzavona, győzködtek a tanácsstagokat, hogy álljanak ki mögülem, de hát sokuk éppen hogy az én támogatással lett tanácsstag. Az volt az elvem ugyanis, hogy elsősorban olyan embereket kell beválasztani, például a megmaradt svábokat, akik legerősebben kötődnek a településhez. No, ezek az emberek nehezen voltak meggyőzhetőek, így végül a párt volt kénytelen meghátrálni. Itt már akkor valóban demokratikusan választott tanácselnöke lett Budakeszinek. Ami azzal az előnnyel is járt, hogy onnantól kezdve nekem a párt már nemigen parancsolt, nem mondhatta, hogy de hiszen a mi emberünk vagy, hiszen engem nem a párt tett a tanácselnöki székbe.

– *A rendszerváltás után mintha visszavonult volna, az első ciklusban még képviselő volt, de utána beérte annyival, hogy 94-ben és 98-ban is elindult a polgármester-választáson, de mind a kétszer vesztett, igaz, nem sokkal. Amikor már mindenki azt hitte volna,*

hogy végleg visszavonult, 2002-ben mégis polgármesterré választották.

– Azt hiszem, az a négy év, amit polgármesterként kitölthettem, nem fog szégyenére válni a városnak. Ha valaki, aki esetleg néhány éve nem járt itt, most Nyugat felől jön be a településre, rá se ismer, valódi, 21. századi, városi látvány fogadja. De ugyanez elmondható a főváros felőli kapuról is, ahol a Himnusz-szobor áll. Telki felől körforgalmi csomópont, benzinkút. Ez mind a mi ciklusunk eredménye volt, még ha a babérokat részben mások arathatták le.

– *Jövőre választások lesznek az önkormányzatoknál. Gondol-e még közéleti szerepvállalásra?*

– Ha fölkérnek, tudnék segíteni, azt hiszem, hasznomat vehetnék egyfajta közvetítő szerepben, a döntések előkészítésében. Vagy akár abban, hogy az új képviselőket beavassam az önkormányzati munkába, átadjam a számukra a tapasztalataimat.

– *Akár polgármesterként is?*

– Arra már biztosan nem vállalkoznék.
Bobosi Tzar

FÓUCCA 179

NAGYSZÉNÁSZUGI RÉSZÖNKORMÁNYZAT

Megalakultak és nyilatkoztak

A Nagyszénászügi Civil Érdekvédelmi Egyesület 2008. január 9-én beadott kezdeményezésére 2009. március 2-án megalakult a Nagyszénászügi Településrészi Önkormányzat. A Részönkormányzat elnöke: *Asztalos Gyuláné*; tagjai: *Cziffra Zsuzsanna*, *Járai Béla*, *Kerékgyártóné Angyal Paula*, *Kurdi Jánosné*. A Részönkormányzat megválasztott helyettes vezetője *Járai Béla*, az Egyesület tagja.

Nyilatkozat

A Nagyszénászügi Civil Érdekvédelmi Egyesület elnöksége az általa a Budakeszi Város Önkormányzatánál, 2008. január 09-én kezdeményezett Nagyszénászügi településrészi Önkormányzat 2009. március 2-i megalakulása kapcsán a következő nyilatkozatot teszi:

1. Örömmel állapítjuk meg, hogy városrészünkben a szó legnemesebb értelmében vett, demokratikus önkormányzatát megvalósító részönkormányzat megalakult, bár javaslatunk beadása óta keréken 14 hónap telt el. Megállapítjuk, hogy a részönkormányzás budakeszi lehetőségének a megteremtésével Egyesületünk úttörő jellegű munkát végzett, példát adott, lehetővé téve más városrészekben is a részönkormányzat(ok) – immáron gyors – létrejöttét.

2. Rögzítjük, hogy az Egyesületünk által a részönkormányzatba jelölt és megválasztott 3 fő tag: *Járay Béla*, *Kerékgyártóné Angyal Paula* és *Kurdi Jánosné* mandátumának idejére (a 2010 év őszén esedékes helyhatósági választás napjáig) tevékenységükért semmiféle anyagi ellenszolgáltatásra nem tartanak igényt illetve ilyenben nem részesülnek.

3. Egyesületünk 2006. május 14-ei megalakulása óta, honlapunkon: www.nagyszenaszug.hu is közzétett programja alapján tevékenykedik Nagyszénászügi fejlődésért/fejlesztésért, az ott (is) megfogalmazott program megvalósításáért. E program megvalósítására Egyesületünk egyértelműen felkérte és megbízta a részönkormányzatba megválasztott tagjait. Minthogy az elmúlt 35 évben sok valós nagyszénászügi problémát söpört az egykori tanács, majd az önkormányzat is a szőnyeg alá, most a nagyszénászügi részönkormányzat megalakulásával reális lehetőség nyílik e – sokszor fájó – problémák feltárására, nyilvánosságra hozására és gyors és megnyugtató megoldásukra, nemcsak Nagyszénászügi, de a város egésze érdekében is.

4. Úgy érezzük, hogy nemcsak Egyesületünk, de a nagyszénászügi

lakosok és ingatlantulajdonosok túlnyomó része is a részönkormányzat két tagjától: Asztalos Gyuláné elnöktől és Cziffra Zsuzsanna tagtól, továbbá a Nagyszénászügot is magába foglaló 4. sz. szavazókör egyéni képviselőjétől, Bánhidi László úrtól is (valamennyien Budakeszi Város Képviselő testületének tagjai) joggal kéri és egyben várja el ezentúl Nagyszénászügi határozott és hatékony érdekképviseletét Budakeszi Város Képviselő Testületében.

5. Egyesületünk, mint oly sokszor a múltban, most is kinyilvánítja együttműködési készségét Budakeszi Város Önkormányzatával és a most alakult Nagyszénászügi Településrészi Önkormányzattal is. Egyben jelezzük, hogy Egyesületünk a civil hangot és civil érdekvérvényesítést továbbra is megalkuvás nélkül eredeti céljainak megfelelően képviselni fogja. Úgy érezzük, hogy összefogással és kölcsönös, vállalható kompromisszumok kidolgozásával Nagyszénászügi problémái határozottan és gyorsan megoldhatók.